

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/44/2023
Identifikačné číslo spisu:	6119010390
Dátum vydania rozhodnutia:	02.10.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6119010390.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Kostolanskej a sudcov JUDr. Petra Kaňu a JUDr. Jozefa Šutku v trestnej veci obvineného O. A. Í. Š. V. pre zločin porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1, 3 písm. b) Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave 2. októbra 2024, o dovolaní obvineného O. A. proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 24. novembra 2022, sp. zn. 4To/109/2022, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku sa dovolanie obvineného O. A. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu v Banskej Bystrici (ďalej tiež len „súd I. stupňa“) z 27. mája 2022, sp. zn. 4T/36/2019, bol obžalovaný O. A. (ďalej tiež len „obvinený“) uznaný vinným zo zločinu porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona a prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona a to za skutky, ktorých sa dopustil tak, že:

„v bližšie nezistenom období v októbri 2017 na základe objednávky dal O. G., nar. XX. XX. XXXX, trvalým bydliskom ul. O. č. XX, C. ústny pokyn na výrub stromov, na ktorých výrub nebol udelený súhlas orgánom ochrany prírody a ani neboli splnené podmienky na výrub drevín bez súhlasu orgánu ochrany prírody v zmysle § 47 ods. 4 zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z. z. a následne tak v bližšie nezistenom čase v októbri 2017 bolo na parcele registra "Y." č. XXXX, druh pozemku trvalé trávne porasty o výmere 111 667 m², nachádzajúcej sa v katastrálnom území N., obec N., okres Banská Bystrica v časti zodpovedajúcej parcelám registra "I.", a to parcelám

- č. XXXX/X o výmere 4.493 m², č. XXXX/X o výmere 6.699 m² zapísaných na liste vlastníctva č. XXX, ktoré sú v podielovom spoluvlastníctve osoby M. X., nar. XX.XX.XXXX, trvalým bydliskom A. XX, H. H., veľkosť podielu 1/3-ina k celku, V. U., nar. XX.XX.XXXX, trvalým bydliskom U. XX, N., veľkosť podielu 1/6-ina k celku, I. U., nar. XX.XX.XXXX, trvalým bydliskom H. XX, N., veľkosť podielu 1/6-ina k celku a O. C., nar. XX.XX.XXXX, trvalým bydliskom A. XX, N. N., veľkosť podielu 2/6-iny k celku,

- č. XXXX/X o výmere 30 358 m², č. XXXX o výmere 16 086 m², č. XXXX o výmere 9.939 m², zapísaných na liste vlastníctva č. XXX, ktoré sú v podielovom spoluvlastníctve osoby M. X., nar.

XX.XX.XXXX, trvalým bydliskom A. XX, H. H., veľkosť podielu 4/12-iny k celku, O. W., nar. XX.XX.XXXX, trvalým bydliskom H. XXX/XX, N., veľkosť podielu 2/24-iny k celku, V. O., nar. XX.XX.XXXX, trvalým bydliskom U. XX, N., veľkosť podielu 2/24-iny k celku, V. U., nar. XX.XX.XXXX, trvalým bydliskom U. XX, N., veľkosť podielu 1/8-ina k celku, I. U., nar. XX.XX.XXXX, trvalým bydliskom H. XX, N., veľkosť podielu 1/8-ina k celku a O. I., nar. XX.XX.XXXX, trvalým bydliskom A. XX, N. N., veľkosť podielu 2/8-iny k celku,
- č. XXXX/X o výmere 13.910 m², č. XXXX/X o výmere 1.156 m², zapísaných na liste vlastníctva č. XXX, ktoré sú v podielovom spoluvlastníctve osoby R. N., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bytom F. XX, N., veľkosť podielu 3/14-iny k celku, O. N., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bytom Č. X, N., veľkosť podielu 3/14-iny k celku a M. N., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bytom O. X, G., veľkosť podielu 4/7-iny k celku,
- č. XXXX o výmere 37.661 m² zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX v podielovom spoluvlastníctve osoby S. F., nar. XX.XX.XXXX, trvalým bydliskom S. XXXX/XX, S. U., veľkosť podielu 1/8-ina k celku, M. C., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bytom Y. X, S. U., veľkosť podielu 1/8-ina k celku, I. T., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bytom L. Y. XX, N. N., veľkosť podielu 1/4-ina k celku, P. M., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bytom L. Y. XX, N. N. veľkosť podielu 1/4-ina k celku a O. A., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bytom G. XX, N. N., veľkosť podielu 1/4-ina k celku,
neoprávnene vyrúbaných 168 borovíc (Pinus), 17 hrabov (Carpinus), 14 briez (Betula), 12 rakýt, 7 topoľov (Populus), 3 duby (Quercus) a 1 smrek (Picea), ktorých celková spoločenská hodnota je v rozsahu 254 231,- eur a následne tieto neoprávnene vyrúbané dreviny v trhovej hodnote 5 547,- eur v bližšie nezistenom čase od októbra 2017 odcudzil, čím uvedeným skutkom spôsobil podielovým vlastníkom vyššie uvedených parciel spôsobil škodu vo výške 5 547,- eur škodu odcudzením.“

Za uvedenú trestnú činnosť obvinenému súd I. stupňa podľa § 306 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. j) Trestného zákona, § 37 písm. h) Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 roky.

Podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona mu výkon trestu podmienene odložil a určil probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe, kedy mu podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona určil skúšobnú dobu na 3 roky.

Podľa § 51 ods. 4 Trestného zákona obžalovanému uložil tiež povinnosť spočívajúcu v príkaze pravidelne sa dostavovať k probačnému a mediačnému úradníkovi Krajského súdu v Banskej Bystrici, s miestom výkonu na Okresnom súde Žiar nad Hronom podľa jeho pokynov, prvýkrát v lehote 5 pracovných dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia, v úradných hodinách.

Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku boli poškodení - M. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XX, H. H., - V. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XX, N.Í., - M. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XX, N., - R. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. A. XXXXX/XX, N. N. - O. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. XX, N. N., - O. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXX/XX, N., - V. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XX, N., - R. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XX, N., - O. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Č. X, N., - M. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. X, G., - S. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XXXX/XX, S. U., - M. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. X, S.G. U., - I. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. Y. XX, N. N., - P. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. Y. XX, N. N. - O. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XX, N.Á. N., so svojimi nárokmi na náhradu škody odkázaní na civilný proces.

Proti výroku o vine a treste rozsudku súdu I. stupňa podal obvinený v zákonnej lehote prostredníctvom svojho obhajcu odvolanie.

Na základe podaného odvolania Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej tiež len „odvolací súd“) rozsudkom z 24. novembra 2022, sp. zn. 4To/109/2022, podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Trestného poriadku zrušil rozsudok súdu I. stupňa vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku uložil obvinenému podľa § 306 ods. 3 Trestného zákona, s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. j) Trestného zákona, § 37 písm. a) Trestného zákona, § 39 ods. 1, 3 písm. c) Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov, ktorého výkon obvinenému podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona podmienene

odložil a určil skúšobnú dobu vo výmere 24 mesiacov.

Prostredníctvom splnomocneného obhajcu Mgr. Henricha Schindlera, advokáta so sídlom v Banskej Bystrici, podal obvinený proti rozsudku Okresného súdu v Banskej Bystrici z 27. mája 2022, sp. zn. 4T/36/2019, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici z 24. novembra 2022, sp. zn. 4To/109/2022 dovolanie (doručené súdu I. stupňa 29. marca 2023) a to z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. i) Trestného poriadku.

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku obvinený uviedol, že rozhodnutia súdu I. stupňa, ako aj odvolacieho súdu, absolútne nedávajú odpovede na argumenty obhajoby v rámci jeho záverečnej reči, námietok na hlavnom pojednávaní, ako aj odvolacích argumentov. Súd sa v odôvodnení svojich rozhodnutí nijakým spôsobom nevysporiadali s argumentami obhajoby, a to najmä čo sa týka posúdenia zavinenia obvineného, výšky spoločenskej hodnoty drevín a na to nadväzujúcu právnu kvalifikáciu skutku a súčasne prehliadali skutočnosti, ktoré vyvracajú vinu obvineného. Podľa obvineného sa nedozvedel odpovede na jeho argumenty ani z rozhodnutia súdu I. stupňa, ani z rozhodnutia odvolacieho súdu, z ktorého dôvodu aj z formálneho hľadiska považuje rozsudok odvolacieho súdu za nezákonný, keď neobsahuje riadne odôvodnenie, hodnotenie dôkazov je selektívne a jednostranné, a teda takéto rozhodnutie je nepreskúmateľné.

Podľa obvineného vo veci konajúce súdy neprihliadali na listinné dôkazy predložené obhajcom v rámci návrhu obhajcu na doplnenie dokazovania z 24. augusta 2021 (obrázky satelitnej ortofotomapy zachytávajúce miesta činu v rôznych časových obdobiach, fotky zachytávajúce výšku kmeňa drevín pri meraní meracou tyčou o dĺžke 1 meter), pričom tieto dôkazy preukazujú nesprávnosť vypracovaného znaleckého posudku č. 7/2018 ako aj odborného vyjadrenia číslo ZP - 2/2019, na základe ktorých mal byť zistený rozsah konania, ktoré sa obžalovanému kladie za vinu.

Ďalej obvinený uviedol, že súdy nedostatočným spôsobom zohľadnili svedeckú výpoveď A. G., ktorý bol prítomný pri ohliadke miesta činu 23. februára 2018, a to ani vo vzťahu k závažnosti skutku, ani vo vzťahu k úmyslu obvineného, z ktorého dôvodu obvinený považuje rozhodnutie súdu I. stupňa za neodôvodnené a arbitrárne.

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku obvinený uviedol, že trestné stíhanie bolo začaté obhliadkou miesta činu 23. februára 2018, pričom v zápisnici nie je uvedený presný počet ani druh naskladaných vypílených stromov, nebolo vykonané ich meranie, nebola zistená ich kvalita a nie je uvedený presný počet, hrúbka pňov z vypílených stromov a ani ich druh. Predmetná zápisnica podľa obvineného neobsahuje úplný opis predmetu obhliadky, čo je v rozpore s ustanovením § 154 ods. 2 Trestného poriadku.

Podľa obvineného obhajoba vo svojom podaní zo 7. septembra 2021 navrhovala vykonať obhliadku miesta činu na parcele nachádzajúcej sa v katastrálnom území N., nakoľko na tomto sa okrajovo naďalej nachádzajú dreviny, ktoré neboli vyrúbané, a podľa ktorých možno posúdiť stav a veľkosť drevín, ktorých výrub sa obžalovanému kladie za vinu, avšak súd tento dôkaz nevykonával. Z toho dôvodu nebol zohľadnený stav stromov, ktoré aj v prípade, ak by presahovali stanovený obvod kmeňa, výpočet spoločenskej hodnoty by bol výrazne nižší.

Obvinený ďalej uviedol, že napriek tomu, že hodnovernosť výpovede svedka O. G. bola spochybnená rozpormi v jeho výpovediach oproti výpovediam obvineného, súd nevykonával relevantné konfrontácie, napriek tomu, že doplnenie dokazovania týmto smerom bolo obhajcom navrhnuté v návrhu na doplnenie dokazovania z 2. mája 2019.

S odkazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SSR pod sp. zn. 3Tz 127/70 obvinený uviedol, že vzhľadom na pretrvávajúce rozpory bolo pochybením vo veci konajúcich súdov, že v predmetnej trestnej veci sa neriadili zásadou in dubio pro reo.

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku obvinený uviedol,

že nesprávnosť právneho posúdenia zisteného skutku môže spočívať v kvalifikácii zisteného skutku ako trestného činu, hoci o trestný čin nejde. V uznesení vyšetrovateľa OR PZ, OKP Banská Bystrica podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku z 18. mája 2018 je uvedené, že obvinený je stíhaný za zločin porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona a prečin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona. Vyšetrovateľ mal teda za to, že trestný čin krádeže nebol spáchaný v štádiu pokusu, ale mal byť dokonaný a mala byť spôsobená väčšia škoda, ale v odôvodnení uznesenia o vznesení obvinenia sa k dokonaniu trestného činu krádeže nenachádzajú žiadne relevantné dôkazy v zmysle § 119 Trestného poriadku.

Ak neobsahuje skutková veta vo výroku o vine úplný popis skutočností rozhodných pre naplnenie všetkých znakov skutkovej podstaty, dochádza k porušeniu práva obžalovaného na spravodlivý proces, a tieto skutočnosti neboli náležite zistené a ani v konaní pred súdom, napriek tomu bol obvinený uznaný vinným zo zločinu porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona a prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona. Obvinený tiež poukázal na rozdiely v uvádzaných časových obdobiach, kedy mala byť trestná činnosť spáchaná v uznesení o začatí trestného stíhania a v uznesení o vznesení obvinenia, ako aj v citovanom rozsudku súdu I. stupňa. Podľa obvineného tento nenakladal s drevinami po začatí trestného konania, ale až potom, čo mu orgány činné v trestnom konaní dali súhlas na to, aby kopu dreviny odstránil.

Obvinený ďalej uviedol, že skutok nemohol byť kvalifikovaný ako krádež, nakoľko práce boli vykonávané na základe objednávky a dohody s nájomcom, a dreviny teda neboli cudzou vecou, ktorú by si mohol odsúdený prisvojiť. Orgány činné v trestnom konaní nešpecifikovali koľko z vyťaženej drevnej hmoty malo byť predmetom krádeže a koľko drevnej hmoty malo byť vyťaženej v súlade s dohodou a zákonom. Trestné stíhanie navyše nebolo začaté za druh dreviny topole a naopak, vo výrokovej časti uznesenia o vznesení obvinenia, nie je uvedený druh dreviny osika, ktorá drevina je uvedená v uznesení o začatí trestného stíhania. Uvedené podľa obvineného má vplyv na nesprávnosť právneho posúdenia skutku a následne na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Záverom obvinený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky navrhol, aby vyslovil porušenie zákona v príslušných ustanoveniach, o ktoré sa dovolanie opiera, za súčasného zrušenia rozsudku súdu I. stupňa v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu, a prikázal danú vec súdu I. stupňa na nové prerokovanie a rozhodnutie.

Súd I. stupňa v súlade s § 376 Trestného poriadku dovolanie obvineného doručil na vyjadrenie Okresnej prokuratúry v Banskej Bystrici, ktorej prokurátorka sa k nemu vyjadrila písomným podaním z 18. apríla 2023.

V súvislosti s odôvodnením uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku prokurátorka uviedla, že dovolací súd nemôže posudzovať úplnosť skutkových zistení, ani bez ďalšieho sám prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože dôkazy v konaní o dovolaní nemôže sám vykonávať.

K nezhode obsahu listinných dôkazov (obrázky satelitnej ortofotomapy, fotografií kmeňov nevyrúbaných drevín) so znaleckým posudkom prokurátorka uviedla, že obvinený už v prípravnom konaní predložil znalecký posudok znalca Ing. Bahýľa, ktorý bol na hlavnom pojednávaní vypočutý a jeho výpoveď bola hodnotená v súhrne s inými dôkazmi v odôvodnení rozsudku okresného súdu. Zároveň súd hodnotil aj výpoveď svedka A. G., ktorý bol v rámci zachovania zásady ústnosti a kontradiktórnosti na hlavnom pojednávaní vypočutý, obhajoba mala možnosť klásť tomuto svedkovi otázky a poukazovať na prípadné rozpory vo výpovediach.

Podľa prokurátorky je účelom dovolacieho konania posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti skutkového stavu.

V súvislosti s odôvodnením uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného

poriadku prokurátorka uviedla, že zápisnicu z obhliadky miesta činu nepovažuje za nezákonnú a to s poukazom na fotografickú prílohu, pričom obsah vyhotovenia zápisnice nebol obhajobou v priebehu prípravného konania namietaný.

K neakceptovaniu navrhovaného dôkazu - opakovanej obhliadky miesta činu prokurátorka poukázala na skutočnosť, že na deň 23. júla 2018 bola naplánovaná opakovaná obhliadka miesta činu, avšak obhajca obvineného dňa 20. júla 2018 vyšetrovateľovi oznámil, že obvinený netrvá na naplánovanom úkone z dôvodu, že obhliadka miesta činu, a následné vyhodnotenie zistení, bude vykonané znalcom z príslušného odvetvia.

Pokiaľ ide o namietanú skutočnosť, spočívajúcu v nevykonaní označených konfrontácií, prokurátorka uviedla, že obhajoba mala možnosť na hlavnom pojednávaní klásť svedkovi G. a svedkovi C. otázky a poukazovať na prípadné rozpory v ich výpovediach. Konfrontácia medzi obvineným a svedkom G. (aj na základe návrhu obhajcu) mala byť v prípravnom konaní vykonaná 19. decembra 2018, táto sa však neuskutočnila z dôvodu absencie prítomnosti obvineného, ktorého ospravedlnil zástupca obhajcu bez uvedenia akýchkoľvek dôvodov.

V súvislosti s odôvodnením uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku prokurátorka poukázala na čiastočné znenie uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 3Tdo/86/2017, podľa obsahu ktorého totožnosť skutku je zachovaná, ak sa zmení čas spáchania skutku, respektíve druh a počet drevín vzhľadom na to, že kvalita dôkaznej situácie sa v priebehu trestného konania vyvíja. Zmena v čase spáchania skutku, respektíve v druhu drevín, nie sú okolnosti, ktoré by zmenili identitu skutku.

Záverom prokurátorka Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky navrhla dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť.

K vyjadreniu prokurátorky sa písomným podaním z 22. mája 2023 vyjadril obvinený, pričom sčasti zopakoval skutočnosti ním uvádzané v dovolaní. Dodal že skutočnosť, že nezákonnosť obhliadky miesta činu nebola v prípravnom konaní namietaná, nemá za následok zhojenie nezákonnosti konania orgánov činných v trestnom konaní. Čo sa týka nevykonania konfrontácie, poukázal na zásadu bezprostrednosti, keď nevykonanie tohto dôkazu v prípravnom konaní neznamená jeho nemožnosť vykonať tento dôkaz na hlavnom pojednávaní.

Súd I. stupňa predložil spis na rozhodnutie o dovolaní obvineného O. A. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 2. júna 2023.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) zistil, že dovolanie proti napadnutému rozhodnutiu je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Konštatuje súčasne, že dovolanie obvineného spĺňa podmienky uvedené v § 372 Trestného poriadku a § 373 Trestného poriadku, ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Trestného poriadku.

Dovolací súd primárne poukazuje na skutočnosť, že obvinený formuloval dovolanie (aj napriek tomu, že ho podal prostredníctvom ustanoveného obhajcu, teda osoby práva znalej) tým spôsobom, že ním napáda aj rozsudok súdu I. stupňa, aj rozhodnutie (rozsudok) odvolacieho súdu. Hoci uvedené rozhodnutia (ako na seba nadväzujúce) tvoria jednotu, obvinený je oprávnený podať dovolanie len proti právoplatnému druhostupňovému rozhodnutiu, čo vyplýva z ustanovení § 368 ods. 1 písm. h) a § 372 ods. 1 Trestného poriadku (v ich systematickej nadväznosti), konkrétne z podmienky, podľa ktorej obvinený môže podať dovolanie len vtedy, ak využil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok a o ňom bolo aj rozhodnuté [obdobne viď aj rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len ako „R“) pod č. 18/2007, resp. i odôvodnenie rozhodnutia pod č. 22/2009].

Dovolanie obvineného preto dovolací súd hodnotil ako podané proti rozsudku odvolacieho súdu (Krajského súdu v Banskej Bystrici), bez ohľadu na fakt, že dovolateľ de facto konaniu v pôvodnom konaní vytýkal aj postup súdu I. stupňa.

Dovolací súd ďalej pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nie je určený na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších. Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, preto predstavuje výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú z tohto dôvodu striktné obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia.

Z § 385 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že najvyšší súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť odvolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Podstatné sú teda vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Trestného poriadku (rozhodnutie uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 120/2012).

V posudzovanom prípade obvinený uplatnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c), g) a i) Trestného poriadku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku:

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu.

Právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu, a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného, charakteristické pre príslušné štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo o sebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Zo znenia tohto ustanovenia vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilé naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Dovolací súd sa ďalej zaoberal konkrétnymi námietkami, ktoré v rámci tohto dovolacieho dôvodu obvinený uviedol v písomných dôvodoch dovolania.

Obvinený namietal, že:

- rozhodnutia súdu I. stupňa ako aj odvolacieho súdu nedávajú odpovede na argumenty obhajoby,
- vo veci konajúce súdy neprihliadali na listinné dôkazy predložené obhajcom v rámci návrhu obhajcu na doplnenie dokazovania z 24. augusta 2021 (obrázky satelitnej ortofotomapy zachytávajúce miesta činu v rôznych časových obdobiach, fotky zachytávajúce výšku kmeňa drevín pri meraní meracou tyčou o dĺžke 1 meter),
- súdy nedostatočným spôsobom zohľadnili svedeckú výpoveď A. G..

Dovolací súd prizvukuje, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam.

Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia spočíva v troch nasledujúcich a vzájomne sa dopĺňujúcich rovinách:

- a) je korelátom práva účastníka konania prednášať návrhy, argumenty a námietky, aby na tieto dostal od súdu náležitú odpoveď,
- b) predstavuje jednu zo záruk, že „výkon spravodlivosti“ (justice in procedural effect, resp. justice in action) nie je arbitrárny (svojvoľný), nepriehľadný a že rozhodovanie verejnej moci je kontrolované verejnosťou,
- c) vytvára predpoklad pre účinné uplatnenie opravných prostriedkov, ktoré má strana konania k dispozícii.

Napriek nespornému významu práva na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia nejde o právo absolútne. Povinnosť súdu odôvodniť svoje rozhodnutie nemožno interpretovať v tom zmysle, že by zahŕňalo podrobnú odpoveď na každý argument strany konania (Van de Hurk v. Holandsko, resp. Ruiz Torija v. Španielsko).

Do okruhu základného práva na spravodlivé konanie nepatrí právo obvineného, aby sa konajúci súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech v konaní pred všeobecným súdom (napr. III. ÚS 284/2008).

Podľa názoru dovolacieho súdu ďalšiu časť odôvodnenia dovolania je na mieste vyhodnotiť ako námietky proti skutkovým zisteniam, pričom ako je vysvetlené na inom mieste tohto rozhodnutia, dovolací súd nie je oprávnený posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení, a bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy.

Za porušenie práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, respektíve uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinенý v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú, a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (R 7/2011).

Marginálne dovolací súd uvádza, že súd I. stupňa na hlavnom pojednávaní v súlade k tomu prislúchajúcimi procesnými postupmi zahrnul do rámca dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní obvineným uvádzané listinné dôkazy a kontradiktórnym spôsobom bol vypočutý aj svedok A. G.. V tomto smere teda nejde o situáciu, že by súd I. stupňa bezdôvodne odmietol vykonať dôkazy navrhované obhajobou.

Dovolací súd dospel po vyhodnotení dovolacích námietok vo vzťahu k porušeniu práva na obhajobu k záveru, že tieto sú neopodstatnené.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku:

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré neboli na hlavnom pojednávaní

vykonané zákonným spôsobom. Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom, musí byť z obsahu spisu zrejmá a porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku.

Z uvedeného potom logicky vyplýva záver, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku len vtedy ak má, resp. mal, negatívny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukáži takéto účinky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov, nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, a to aj so zreteľom na to, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d) Dohovoru by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere (solely or to a decisive extent) na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom (pozri Mariana Marinescu p. Rumunsku, rozsudok z 2. februára 2010, č. 36110/03, Emen p. Turecku, rozsudok z 26. januára 2010, č. 25585/02).

Dovolací súd sa ďalej zaoberal konkrétnymi námietkami, ktoré v rámci tohto dovolacieho dôvodu obvinený uviedol v písomných dôvodoch dovolania.

Obvinený namietal, že:

- zápisnica o obhliadke miesta činu neobsahuje úplný opis predmetu obhliadky, čo je v rozpore s ustanovením § 154 ods. 2 Trestného poriadku,
- obhajoba vo svojom podaní zo 7. septembra 2021 navrhovala vykonať obhliadku miesta činu na parcele nachádzajúcej sa v katastrálnom území N., avšak súd tento dôkaz nevykonával,
- súd nevykonával relevantné konfrontácie medzi obvineným a svedkom G. napriek tomu, že doplnenie dokazovania týmto smerom bolo obhajcom navrhnuté v návrhu na doplnenie dokazovania z 2. mája 2019,
- vzhľadom na pretrvávajúce rozpory bolo pochybením vo veci konajúcich súdov, že v predmetnej trestnej veci sa neriadili zásadou in dubio pro reo.

Podľa § 154 ods. 2 Trestného poriadku po vykonaní obhliadky sa vždy spíše zápisnica, ktorá musí obsahovať úplný opis predmetu obhliadky. K zápisnici treba pripojiť zvukové, obrazové alebo obrazovo-zvukové záznamy, náčrty a iné vyhotovené dokumenty a pomôcky.

Dovolací súd k obhliadke miesta činu uvádza, že podľa zápisnice (č. l. 363 - 364) bola táto obhliadka vykonaná orgánom činným v trestnom konaní, trvala viac ako 3 hodiny a jej vykonaním došlo k začatiu trestného stíhania podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku, čo je zrejmé z dotknutého uznesenia o začatí trestného stíhania (č. l. 5). V písomnej časti zápisnica obsahuje všetky základné relevantné náležitosti ohľadne opisu predmetného miesta činu. Súčasťou zápisnice je mimoriadne podrobná fotodokumentácia (č. l. 365 - 385) dokumentujúca priebeh obhliadky, pohľady na jednotlivé pne stromov a kmene stromov vrátane presného zamerania obvodu a priemeru jednotlivých pňov a kmeňov stromov a písomný záznam z jednotlivých meraní. Nie je teda možné konštatovať, že predmetná zápisnica o obhliadke miesta činu nespĺňa atribúty vyplývajúce z ustanovenia § 154 ods. 2 Trestného poriadku.

Čo sa týka tvrdenia obvineného o súdom neakceptovaných návrhoch obhajoby na vykonanie dodatočnej obhliadky miesta činu a relevantných konfrontácií medzi obvineným a svedkom G., dovolací súd poukazuje na skutočnosť, že uvedené námietky vzhľadom na vecnú argumentáciu dovolateľa je potrebné subsumovať pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Dovolací súd zdôrazňuje, že zo zápisnice o hlavnom pojednávaní (č. l. 827) vyplýva, že po procesnom postupe súdu podľa § 272 ods. 2 Trestného poriadku, tak obvinený ako aj obhajca uviedli, že nemajú ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania. Žiadne návrhy na doplnenie dokazovania, ako to vyplýva zo zápisnice o verejnom zasadnutí (č. l. 857), obvinený ani jeho obhajca nemali ani v konaní pred odvolacím súdom.

Vyhlásenie procesnej strany o tom, že nemá návrhy na doplnenie dokazovania v záverečnej fáze súdneho konania, je konečným prejavom strany o disponovaní s právom na navrhovanie doplnenia dokazovania, a v prípade predtým uplatnených návrhov na doplnenie dokazovania jednoznačným prejavom, že na pôvodných návrhoch na doplnenie dokazovania procesná strana netrvá, a teda, že ich berie späť. Rešpektovanie takto prejavenej vôle strany súdom nemožno považovať za porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (R 116/2014).

V súvislosti s námietkou obvineného, že súdy neaplikovali základnú zásadu trestného konania (v pochybnostiach v prospech obvineného), dovolací súd poznamenáva, že použitie zásady „in dubio pro reo“, ktorá vyplýva z ustanovenia § 2 ods. 4 Trestného poriadku, aj podľa rozhodnutia pod sp. zn. R 37/1971, prichádza do úvahy len vtedy, ak pochybnosti, ktoré vznikli v trestnom konaní o dokazovanej skutočnosti, trvajú aj po vykonaní a zhodnotení všetkých dostupných dôkazov, ktoré môžu reálne prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu, a to v rozsahu nevyhnutnom na objektívne, stavu veci a zákonu zodpovedajúce spravodlivé rozhodnutie. Táto zásada sa týka iba skutkových zistení. Nakoľko dovolací súd skutkové zistenia nemôže skúmať, aplikácia tejto zásady v dovolaní nie je prípustná.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku:

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku slúži výlučne na nápravu hmotnoprávnych chýb. Dikciou za bodkočiarkou sa vylučujú námietky skutkové, čo znamená, že nie je prípustné právne účinne namietat' že skutok, tak ako bol zistený súdom I. stupňa a odvolacím súdom, bol zistený nesprávne a neúplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu (rozhodnutie č. 47 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 3/2014).

Z uvedeného vyplýva, že obvinený môže v dovolaní uplatňovať iba námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne i hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Dovolací súd nie je oprávnený posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení a bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože ťažisko dokazovania sa uskutočňuje v konaní pred súdom I. stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania.

Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Dovolací súd sa ďalej zaoberal konkrétnymi námietkami, ktoré v rámci tohto dovolacieho dôvodu obvinený uviedol v písomných dôvodoch dovolania.

Obvinený namietal, že:

- v odôvodnení uznesenia o vznesení obvinenia sa k dokonaniu trestného činu krádeže nenachádzajú žiadne relevantné dôkazy v zmysle § 119 Trestného poriadku,
- skutková veta vo výroku o vine neobsahuje úplný popis skutočností rozhodných pre naplnenie všetkých znakov skutkovej podstaty,
- existujú rozdiely v uvádzaných časových obdobiach kedy mala byť trestná činnosť spáchaná v uznesení o začatí trestného stíhania a v uznesení o vznesení obvinenia, ako aj v citovanom rozsudku súdu I. stupňa,
- skutok nemohol byť kvalifikovaný ako krádež, nakoľko práce boli vykonávané na základe objednávky

a dohody s nájomcom a dreviny teda neboli cudzou vecou, ktorú by si mohol odsúdený prisvojiť,
- orgány činné v trestnom konaní nešpecifikovali koľko z vytťaženej drevnej hmoty malo byť predmetom krádeže a koľko drevnej hmoty malo byť vytťaženej v súlade s dohodou a zákonom.

Čo sa týka obvineným namietaných nedostatkov v odôvodnení uznesenia o vznesení obvinenia, respektíve v skutkovej vete vo výroku o vine a použitej právnej kvalifikácie, je potrebné poukázať na skutočnosť, že dovolací súd hodnotí skutkový stav pri rozhodovaní o dovolaní, ktoré sa opiera o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písmeno i) Trestného poriadku len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy, boli správne právne posúdené. Z tohto pohľadu hodnotí aj skutočnosť, či skutok, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného, bol v skutkovej vete rozsudku vymedzený tak, aby zodpovedal znakom skutkovej podstaty príslušného trestného činu (R 47/2008).

V tomto smere dovolací súd konštatuje, že znenie skutkovej vety rozsudku súdu I. stupňa s dostatočnou obsahovou určitosťou vyjadruje všetky skutkové okolnosti, ktoré sú kvalifikačným momentom použitých právnych kvalifikácií skutkových podstat trestných činov, za ktoré bol obvinený uznaný za vinného [zločin porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona a prečin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona].

V súvislosti s namietanými rozdielmi v časových obdobiach, kedy mala byť trestná činnosť spáchaná uvedenými v uznesení o začatí trestného stíhania, v uznesení o vznesení obvinenia, ako aj v citovanom rozsudku súdu I. stupňa, dovolací súd v zhode s vyjadrením prokurátorky poukazuje na znenie uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 3Tdo/86/2017, podľa obsahu ktorého „podstata skutku nebude porušená, ak sa zmenia okolnosti týkajúce sa miesta, času spáchania činu, rozsahu následkov, spôsobu vykonania činu, pohnútky činu alebo zavinenia. Z toho potom vyplýva, že totožnosť skutku nenarušujú zmeny v jednotlivých okolnostiach, ktoré individualizujú skutok, okrem iného i čo do miesta a času spáchania, spôsobu vykonania a pohnútky činu, ako aj formy zavinenia“.

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

Riadiac sa vyššie uvedenými právnymi úvahami Najvyšší súd Slovenskej republiky v predmetnej veci nezistil naplnenie žiadneho z dovolacích dôvodov, ktoré obvinený vo svojom dovolaní uviedol, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednomyselne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.